

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P9_TA(2021)0294

Положението в Афганистан

Резолюция на Европейския парламент от 10 юни 2021 г. относно положението в Афганистан (2021/2712(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Афганистан,
- като взе предвид договореността за „Съвместни бъдещи действия на ЕС и Афганистан по миграционните въпроси“ от 2 октомври 2016 г.,
- като взе предвид Споразумението за сътрудничество за партньорство и развитие между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Ислямска република Афганистан, от друга страна, подписано на 18 февруари 2017 г.,
- като взе предвид изявлението от 9 декември 2020 г. на Северноатлантическия съвет относно преговорите за мир в Афганистан,
- като взе предвид забележките на президента Байдън от 14 април 2021 г. относно бъдещите действия в Афганистан,
- като взе предвид Рамката за самостоятелност чрез взаимна отчетност, договорена на конференцията за Афганистан, проведена в Брюксел на 4 – 5 октомври 2016 г.,
- като взе предвид международната министерска конференция на донорите (конференцията за Афганистан), която се състоя на 23 и 24 ноември 2020 г.,
- като взе предвид съвместното изявление на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) и на министъра на външните работи на Индия от 4 май 2021 г. относно Афганистан,
- като взе предвид комюникето на специалните пратеници и специалните представители на Европейския съюз, Франция, Германия, Италия, НАТО, Норвегия, Обединеното кралство и Съединените щати от 7 май 2021 г. относно мирния процес в Афганистан,
- като взе предвид проучването за опиума в Афганистан за 2020 г., публикувано съвместно от Националния статистически и информационен орган на Афганистан

- и Службата на ООН по наркотиците и престъпността през април 2021 г.,
- като взе предвид Насоките на ЕС за утвърждаването и защитата на правата на детето, насоките относно децата във въоръжени конфликти и относно защитниците на правата на човека,
 - като взе предвид резолюциите на Съвета за сигурност на ООН относно Афганистан,
 - като взе предвид резолюциите на Съвета на ООН по правата на човека относно Афганистан,
 - като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека от 10 декември 1948 г.,
 - като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права от 1966 г.,
 - като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид член 144, параграф 5 и член 132, параграф 4 от своя Правилник за дейността,
- A. като има предвид, че през февруари 2020 г. САЩ и талибаните подписаха споразумение, което проправи пътя за първите преки разговори между талибаните и представителите на Ислямска република Афганистан от 2001 г. насам;
- Б. като има предвид, че на 14 април 2021 г. държавният секретар на САЩ Антъни Блинкън обяви едностранното оттегляне на войските на САЩ до 11 септември 2021 г.; като има предвид, че съюзниците от НАТО следват принципа „заедно вътре, заедно вън“ и ще се оттеглят едновременно;
- В. като има предвид, че преговори за мир в Афганистан между афганистанското правителство и талибаните започнаха през 2020 г. в Доха; като има предвид, че споразумението за прекратяване на огъня не се спазва и понастоящем мирните преговори са в застои, като талибаните очакват изтеглянето на войските на съюзниците;
- Г. като има предвид, че от 2001 г. ЕС има активно присъствие в Афганистан с цел подпомагане на социалното и икономическото развитие и координиране на международната помощ; като има предвид, че много държави – членки на ЕС, партньори от НАТО и съюзнически държави допринесоха с военни и цивилни ресурси за стабилизирането и развитието на Афганистан, като понесоха тежки жертви и загуби; като има предвид, че стабилен и независим Афганистан, който може да се грижи сам за себе си и да отказва сигурно убежище на терористични групи, все още е от жизненоважен интерес от гледна точка на сигурността за ЕС, НАТО и техните държави членки;
- Д. като има предвид, че е от първостепенно значение да се запази напредъкът от последните две десетилетия в Афганистан, по-специално по отношение на правата на човека и основните свободи;

- Е. като има предвид, че представителството на жените и техните права в мирните преговори в Афганистан не е пропорционално и че е необходимо преговарящите страни да имат по-ангажиран подход към това;
- Ж. като има предвид, че жените, децата и етническите малцинства ще бъдат най-засегнати от неуспеха на мирните преговори в Афганистан и от опити да се търси военно решение на конфликта; като има предвид, че афганистанските жени вече са започнали да ограничават движенията си с цел намаляване на риска, а достъпът на децата до образование и игри е възпрепятстван от заплахата от насилие;
- З. като има предвид, че положението със сигурността в Афганистан постепенно се влошава и броят на нападенията срещу афганистанските сили нараства, а също и този на целенасочените убийства на афганистански активисти, работещи в медиите лица, преподаватели, лекари, съдии и правителствени служители; като има предвид, че от началото на мирните преговори в Афганистан броят на нападенията на талибаните се е увеличил значително, като целта е да се поеме контрол над контролираните от правителството територии; като има предвид, че Афганистан беше определен като най-засегнатата държава в глобалния индекс за тероризма за 2020 г.; като има предвид, че 4 милиона от 36-милионното население на държавата са разселени лица; като има предвид, че 3 милиона души са вътрешно разселени в резултат на насилие, а други 1 милион души – поради природни бедствия; като има предвид, че 2,5 милиона афганистанци вече са избягали от държавата в търсене на сигурност, като мнозинството се установяват в Иран и Пакистан;
- И. като има предвид, че Афганистан е най-големият получател на помощ за развитие от ЕС в света; като има предвид, че през последните 20 години помощта от ЕС за Афганистан донесе значителни ползи в увеличаването на продължителността на живота, грамотността, в областта на майчината и детската смъртност и на правата на жените; като има предвид, че между 2002 г. и 2020 г. ЕС е предоставил над 4 милиарда евро и вече е поел ангажимент за 1,2 милиарда евро за дългосрочна и спешна помощ за периода 2021 – 2025 г.; като има предвид, че този ангажимент беше придружен от съобщението на ЕС и държавите, които заедно представляват около 80% от общата официална помощ за развитие за Афганистан, в което се подчертават ключовите елементи, за да продължи държавата да получава помощ, включително постоянен ангажимент към демокрацията, принципите на правата държава и правата на човека;
- Й. като има предвид, че в Афганистан се наблюдава широко разпространена безнаказаност за нападения и убийства; като има предвид, че на 12 март 2021 г. членовете на Съвета за сигурност на ООН осъдиха обезпокоителния брой нападения, умишлено насочени срещу цивилни лица в Афганистан;
- К. като има предвид, че неотдавнашното нарастване на насилието се случи на фона на дългосрочни широко разпространени нарушения на правата на човека в страната, извършвани от терористи, въоръжени групировки и сили за сигурност, включително извънсъдебни екзекуции, изтезания и сексуално насилие; като има предвид, че се счита, че около 150 000 души са загинали по време на 20-годишната война, включително 35 000 цивилни лица;
- Л. като има предвид, че от 2001 г. насам в Афганистан е постигнат осезаем напредък

по отношение на правата на жените и момичетата, включително достъп до образование, здравеопазване и участие в гражданския и политическия живот; като има предвид, че тези подобрения вероятно са най-успешните постижения в най-новото развитие на страната; като има предвид, че този частичен напредък понастоящем е застрашен и трябва спешно да бъде запазен и укрепен;

- М. като има предвид, че въпреки тези подобрения жените и момичетата продължават да се сблъскват ежедневно с ужасяващи заплахи, включително пречки пред достъпа до основни услуги и нападения, включително домашно, сексуално и основано на пола насилие; като има предвид, че индексът за жените, мира и сигурността за 2019 – 2020 г. класира Афганистан като втората държава с най-лоши условия за жените; като има предвид, че най-малко 85 души бяха убити и 147 ранени, повечето от тях ученички, когато училището за момичета „Сайед ал-Шухада“ в Кабул беше бомбардирано на 8 май 2021 г.; като има предвид, че на 2 март 2021 г. три жени журналисти бяха убити в Джалабад;
 - Н. като има предвид, че пандемията от COVID-19 увеличи драстично равнището на бедност в Афганистан; като има предвид, че свързаните с COVID-19 мерки и влошаващото се положение със сигурността доведоха до ограничения в достъпа на афганистанския народ до хуманитарна помощ;
 - О. като има предвид, че през 2021 г. се очаква Афганистан да бъде изправен пред суша, което ще увеличи настоящия брой от 5,5 милиона души в положение на извънредна продоволствена несигурност, като се очаква още 17,6 милиона души да се сблъскат с остра продоволствена несигурност;
 - П. като има предвид, че икономическата цена на тероризма в Афганистан се равнява на почти 20% от БВП на Афганистан през 2018 г. и лишава афганистанските деца от тяхното бъдеще, от възможността да получат образование, от перспективи за стабилна заетост и от предоставяни от държавата услуги като здравни грижи;
 - Р. като има предвид, че афганистанските предприятия са подложени на изнудване от страна на талибаните, които принуждават земеделските стопани да отглеждат опиум и да работят в незаконни мини;
1. счита, че Афганистан се намира в критичен момент, който съчетава нестабилната вътрешна ситуация, влошаващото се положение по отношение на сигурността, мирните преговори между различните афганистански участници, които са на практика в застой, и решението за изтегляне на войските на САЩ и на НАТО до 11 септември 2021 г., което може да доведе до нова несигурност, намаляване на стабилността, опасност от засилване на вътрешните конфликти и вакуум, който в най-лошия случай ще бъде запълнен от талибаните; изразява загриженост, че това е много обезпокоителна перспектива за страната и за устойчивостта на социално-политическите постижения и напредък през последните 20 години;
 2. изразява дълбоката си загриженост и осъжда възможно най-категорично тревожното увеличаване на насилието в Афганистан, включително целенасочените убийства на деца, работещи жени, журналисти и работещи в медиите лица, преподаватели, защитници на правата на човека, активисти от гражданското общество, лекари, правителствени служители и членове на съдебната власт; настоятелно призовава всички страни незабавно да постигнат

съгласие относно постоянно и всеобхватно прекратяване на огъня;

3. изразява загриженост относно уязвимостта и нестабилността на правителството на Афганистан и липсата на контрол от негова страна в голяма част от страната, което задълбочава още повече последиците от конфликта за цивилното население; призовава талибаните да прекратят незабавно нападенията срещу цивилни лица и националните сили и да спазват изцяло международното хуманитарно право; изразява най-дълбоките си съболезнования и подкрепа за жертвите на терористични нападения и техните семейства;
4. подчертава, че е необходимо да се избегне сценарий на „нефункционираща държава“, и потвърждава своя ангажимент за мирен процес и възстановяване след конфликта, които да протичат под отговорността и ръководството на Афганистан, като единствен надежден път към приобщаващ, дългосрочен мир, сигурност и развитие; подчертава, че това е по-важно от всякога, тъй като датата на изтеглянето на войските на САЩ и на НАТО бързо приближава; настоятелно призовава Съвета, Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и Комисията да изготвят и да представят на Парламента възможно най-скоро изчерпателна стратегия за бъдещо сътрудничество с Афганистан след изтеглянето на войските на съюзниците от НАТО, и призовава настоятелно ЕС и неговите държави членки, НАТО и САЩ да продължат да бъдат ангажирани с тази цел;
5. в този контекст подкрепя незабавното възобновяване на мирните преговори в Доха с цел постигане на политическо решение на конфликта и трайно, договорено на национално равнище прекратяване на огъня; подчертава, че единствено едно политическо решение може да предложи надежда за траен мир, и препоръчва страните да потърсят помощ от посредник от трета страна, например Организацията на обединените нации, който да помогне за договарянето на политическа пътна карта за проспериращ Афганистан; насърчава ЕСВД и Комисията да поемат по-силна роля, като привлекат настоятелно двете страни на масата за преговори, и да предложат улесняване или посредничество, ако афганистанците желаят това;
6. потвърждава отново, че постигнатото чрез преговори политическо споразумение следва да се основава на икономическите, социалните и политическите постижения от последните 20 години; подчертава, че дългосрочното развитие на Афганистан ще зависи от отчетността, доброто управление, устойчивото осигуряване на сигурност за хората, включително намаляването на бедността и създаването на възможности за работа, достъпа до социални и здравни услуги, образованието и защитата на основните свободи и на правата на човека;
7. настоятелно призовава афганистанското правителство да включи активно парламента на Афганистан във всички съответни процеси, да прекрати всички мерки, които възпрепятстват ефективното сътрудничество между правителството и парламента, и да подобри правата на парламентарен контрол, като парламентът следва да представлява разнообразното афганистанско население; подчертава необходимостта от продължаваща подкрепа за провеждането на свободни и честни избори в съответствие с международните стандарти, подкрепа за мисиите за наблюдение на изборите в страната и за подобряване на прозрачността на държавните разходи, за да може правителството на Афганистан да носи пълна отговорност пред своите граждани;

8. припомня, че за да се използват постиженията от последните 20 години като основа за развитие, афганистанската държава следва действително да се ангажира с борбата и предотвратяването на тероризма и въоръжените групировки, производството и трафика на наркотици, отстраняването на първопричините за незаконната и принудителната миграция и управлението им, преодоляването на регионалната нестабилност, полагането на усилия за изкореняване на бедността, предотвратяването на радикализацията, водеща до насилнически екстремизъм, борбата срещу безнаказаността на нарушенията на правата на човека и на международното хуманитарно право;
9. изразява съжаление, че преди подписването на Съвместната декларация относно сътрудничеството в областта на миграцията Комисията не я представи пред Парламента и той нямаше възможност да изрази становището си по нея; призовава Комисията да извърши оценка на въздействието на Съвместната декларация относно сътрудничеството в областта на миграцията върху правата на човека;
10. изразява загриженост относно заплахата, която представлява тероризмът за Афганистан и за региона, и по-специално относно продължаващото присъствие на „Ислямска държава в Ирак и Леванта“ (ИДИЛ – Даиш) и свързаните организации, по-специално ИДИЛ – „Хорасан“ и Ал-Кайда; припомня, че терористичните актове в Афганистан се извършват от множество действащи лица, включително талибаните, Ал-Кайда и т.нар. Ислямска държава; подчертава реалния риск от по-голяма нестабилност и насилие след оттеглянето на войските на САЩ и НАТО; поради това отново заявява спешната необходимост ЕС да координира действията си със заинтересованите страни, включително афганистанското правителство и силите за сигурност, САЩ, НАТО и ООН, за да се гарантира, че преходът е възможно най-гладък;
11. осъжда всяка терористична дейност и всички терористични нападения в Афганистан; подчертава значението на ефективната борба срещу финансирането на тероризма и на разбиването на финансовите мрежи, които подкрепят тероризма; изразява дълбока загриженост във връзка с констатациите в доклада на наблюдаващия екип на ООН, в който се посочва, че отношенията между талибаните и Ал-Кайда са се задълбочили, както и във връзка с предупреждението от доклада, че талибаните ще се противопоставят на мирните преговори и ще предпочетат военен преврат; отбелязва освен това съобщенията, съгласно които талибаните активно подготвят военни операции през 2021 г.;
12. припомня, че не може да има устойчиво развитие без сигурност и обратно; отбелязва във връзка с това, че международната подкрепа за Афганистан след изтеглянето на войските трябва да гарантира цялостен подход за продължаване на финансовата и техническата подкрепа за реформите в областта на сигурността, включително афганистанските национални сили за сигурност и отбрана, и икономическите реформи и реформите в областта на развитието, с особен акцент върху укрепването на демокрацията, принципите на правовата държава и правата на човека, по-специално за жените, младите хора и малцинствата;
13. признава работата на местните и международните неправителствени организации, които въпреки рисковете за сигурността предоставят услуги, помощ и съдействие на афганистанския народ; продължава да бъде загрижен относно опасния климат,

в който функционират организациите на гражданското общество, включително журналистите и защитниците на правата на човека; настоятелно призовава Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), Комисията и държавите членки да продължат да предоставят съществена подкрепа на гражданското общество и да продължат диалога си с афганистанското правителство за спешно намаляване на пречките пред дейностите на неправителствените организации; настоятелно призовава афганистанските органи, талибаните и всички други заинтересовани участници да гарантират безопасността на местните и международните организации на гражданското общество, НПО и хуманитарните организации;

14. призовава за надеждно и прозрачно разследване под егидата на ООН на неотдавнашното нападение срещу училище за момичета, при което бяха убити 85 души, най-вече момичета на възраст между 11 и 17 години, и нападението на 12 май 2020 г. срещу родилното отделение на болницата „Даш-е Барчи“ в Кабул, която е подкрепяна от „Лекари без граници“; призовава ЕСВД, Комисията и държавите членки да обмислят възможността настоятелно да призват Съвета на ООН по правата на човека да създаде анкетна комисия, която да проучи сериозните нарушения на международното хуманитарно право в Афганистан;
15. подчертава, че безнаказаността и корупцията продължават да бъдат сериозни пречки пред подобряването на координацията в областта на сигурността, предоставянето на обществени услуги и икономическата реформа; приветства създаването на Комисията за борба с корупцията в Афганистан през ноември 2020 г. с цел прилагане на новоприетата стратегия за борба с корупцията и настоятелно призовава ЕСВД и Комисията да поддържат високо равнище на подкрепа от ЕС за борба с корупцията в страната;
16. подчертава, че европейската подкрепа ще остане обвързана с условието за запазване и надграждане на постиженията от последните 20 години, ефективно подобряване на приобщаващото и отговорно управление, укрепването на институциите, демократичния плурализъм, принципите на правовата държава, борбата с корупцията, укрепването на независимите медии, правата на човека и основните свободи за всички афганистанци, и особено жените, децата, всички лица, принадлежащи към малцинства, и изложени на риск групи; припомня, че правото на момичетата на образование, което е голямо постижение от последните 20 години, следва да бъде безспорно; подчертава необходимостта от ясни критерии и механизми за мониторинг, за да се измерва постигнатият напредък и ефикасното и прозрачно използване на европейските средства;
17. подчертава абсолютната необходимост от запазване на напредъка, постигнат по отношение на правата на жените в Афганистан през последните 20 години; припомня участието на жените в мирните преговори от страна на афганистанското правителство и настоява, че не трябва да има компромис с правата на жените в мирния процес; подчертава, че напредъкът по отношение на правата на жените в области в страната, които не са под правителствен контрол, също трябва да бъде разгледан по време на преговорите; настоятелно призовава за по-голямо представителство и пълно консултиране с организациите на жените по време на преговорите; подчертава, че пълноценното участие на жените във фазата след възстановяването и в политическия и гражданския живот в Афганистан е основна предпоставка за установяване на устойчив мир, сигурност и развитие; призовава ЕСВД, Комисията и държавите членки да продължат да подкрепят

овластяването на жените като ключово условие за непрекъснатата финансова подкрепа за страната;

18. изразява дълбоко съжаление поради факта, че жените и момичетата продължават да са изправени пред значителни предизвикателства, включително домашно, сексуално и основано на пола насилие, принудителни бракове и ограничен достъп до здравни грижи; настоява, че напредъкът в тези области трябва да остане основен приоритет за ЕС; приветства финансираните от ЕС проекти в подкрепа на овластяването и участието на жените в процеса на вземане на решения;
19. отново заявява необходимостта от непрекъснатата подкрепа от страна на ЕС за подпомагане на Афганистан в борбата с пандемията от COVID-19, за осигуряване на ваксини за афганистанците и за помощ при организирането на усилията за ваксиниране;
20. подчертава значението на справянето с неотложните заплахи за продоволствената сигурност в резултат на изменението на климата, сушите и пандемията от COVID-19; призовава ЕС да спази своя ангажимент, поет на конференцията на донорите за Афганистан през 2020 г., и настоятелно призовава ЕСВД и Генерална дирекция „Европейска гражданска защита и европейски операции за хуманитарна помощ“ на Комисията да поемат водеща роля и да преодолеят недостига на финансиране, така че да се гарантира, че продоволствената помощ е мобилизирана и координирана своевременно, за да се преодолее очертаващата се продоволствена несигурност; настоятелно призовава всички донори да поддържат или увеличат хуманитарната си помощ, особено подкрепата си за афганистанската здравна система и насърчаването на достъпа до здравеопазване за афганистанските жени и момичета;
21. припомня, че въздействието на отглеждането на мак за производство на опиум се простира отвъд границите на Афганистан, като засяга съседните държави и Европа, която е основната дестинация за хероина, произвеждан в Афганистан; подчертава необходимостта правителството на Афганистан да увеличи усилията си за противодействие на тази заплаха и отново изтъква необходимостта от подългосрочно развитие на селското стопанство и подпомагане за създаване на надеждни работни места и доходи от алтернативи на отглеждането на опиум; отбелязва, че това е необходима стъпка за справяне с незаконната търговия с наркотици, изпирането на пари и финансирането на тероризма;
22. посочва потенциала за икономически растеж в Афганистан от разработването на неговите природни ресурси по устойчив начин; подчертава, че европейската помощ за развитие на инфраструктура би могла да бъде от полза за афганистанския народ, като осигурява заетост и ресурси за обществени услуги от първостепенно значение и гарантира опазване на околната среда;
23. подчертава необходимостта от използване на европейски средства за инвестиране в подобряването на регионалната свързаност с цел улесняване на търговията и транзита, което ще предостави на Афганистан средства за икономически растеж;
24. припомня, че Афганистан е страна без излаз на море, със стратегическо местоположение между Азия и Близкия изток, и признава, че подкрепата и положителното сътрудничество от страна на съседни централноазиатски държави

и регионални сили, и по-специално Китай, Иран, Индия, Русия и Пакистан, са от съществено значение за стабилизирането, развитието и икономическата жизнеспособност на Афганистан; призовава ЕСВД и държавите членки да засилят своя диалог със съседните на Афганистан държави; подчертава решаващата роля на тези държави за стабилизирането на Афганистан и за това да не се допусне страната да потъне в хаос след оттеглянето на чуждестранните войски; подчертава необходимостта от засилена координация между ЕС и САЩ по отношение на Афганистан, за да се запази, доколкото е възможно, тяхната важна роля в Афганистан;

25. припомня отговорността на правителствата на държавите, които изтеглят войските си от Афганистан, да защитават и при необходимост да предоставят визи и да репатрират местни служители, и по-специално преводачите, които подкрепяха усилията им и чийто живот може сега да се окаже сериозно застрашен; призовава това да бъде предшествано от задълбочена оценка на всеки случай, като се вземат изцяло предвид всички аспекти, свързани с допустимостта и сигурността;
26. призовава ЕСВД, Комисията и държавите членки да гарантират сигурността на европейските сили и персонал в Афганистан, както и на местния персонал, работещ или работил за представителствата на държавите членки или за делегацията на ЕС в страната; изисква от ЕСВД и Комисията да предоставят финансиране за засилена зона на сигурност, за да се гарантира дипломатическо присъствие след изтеглянето на войските;
27. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, заместник-председателя/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, специалния пратеник на ЕС за Афганистан, правителствата и парламентите на държавите членки и правителството и парламента на Ислямска република Афганистан.